



PROVINCIAAL  
ONDERWIJS  
VLAANDEREN

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen

Doelenpakket

Vak 3DA - beeldende kunst

3de graad SO

Dubbele finaliteit

Specifieke vorming

## Uitgangspunten

### Het pedagogisch project is de motor van het schooleigen curriculum

Het pedagogisch project van de school bepaalt welke accenten er worden gelegd en welke keuzes er worden gemaakt bij de opbouw van het schooleigen curriculum.

- **Eerste graad**  
Het is de school die bepaalt welke eindtermen binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden. De lessen differentiatie worden ingevuld als een remediëring en een verdieping van onderdelen van de basisvorming (eindtermen) of als een verdieping in klassieke talen.  
Aan de lessen van de basisopties-pakketten in het 2e jaar worden leerplandoelen van de POV leerplannen basisopties-pakketten gekoppeld.
- **Tweede/derde graad**  
Het is de school die bepaalt welke onderwijsdoelen, ongeacht het eindtermen, cesuurdoelen, specifieke eindtermen of onderwijsdoelen (voor de onderdelen) van de beroepskwalificatie(s) betreft, binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden.

### Leerplandoelen zijn minimumdoelen

Het leerplan legt minimumdoelen vast, die resulteren in een minimum aan kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes die de leerlingen moeten bereiken. Een school bepaalt zelf wat ze bovenop deze minimumdoelen aan bod wil laten komen in de lessen. Ook de onderwijsmethode kiest de school zelf.

### Het leerplan gebruikt de taxonomie van Bloom

Het beheersingsniveau van elk doel wordt gekoppeld aan de taxonomie van Bloom. Op die manier hanteren de leraren een gelijkaardig begrippenkader doorheen het leerplan van de basisvorming en de leerplannen van het specifieke gedeelte. Elk leerplandoel bestaat uit een competentiegerichte formulering van het doel waarbij het handelingswerkwoord evalueerbaar gedrag uitdrukt. De volgende handelingswerkwoorden, onderverdeeld in zes categorieën, komen voor:

- **Onthouden**  
De leerling onthoudt het materiaal zoals het gepresenteerd is. Het gebruikte werkwoord is herkennen.
- **Begrijpen**  
De leerling voegt iets toe aan kennis (een eigen voorbeeld geven), voert een bewerking uit op kennis (een logische conclusie afleiden) of legt verbanden tussen voorkennis en nieuwe kennis (een oorzaak-gevolg relatie geven). Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: aanvullen, beschrijven, bespreken, illustreren, relaties leggen tussen, onderbouwen, onderscheiden, ordenen, toelichten, verklaren, vergelijken, verwoorden, ...
- **Toepassen**  
De leerling voert oefeningen uit of lost problemen op. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beheren, bepalen, berekenen, demonstreren, gebruiken, hanteren, handelen, herleiden, lokaliseren, oplossen, rekenen, gedrag stellen, toepassen, uitvoeren, uitwerken,

voorstellen, ...

- Analyseren

De leerling kan een geheel verdelen in onderdelen en bestuderen hoe de onderdelen aan elkaar en aan het geheel gerelateerd zijn en hoe ze elkaar beïnvloeden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: analyseren, benoemen, beschrijven, het geven van een redenering, onderscheiden, onderzoeken, ordenen, verwerken, verwoorden, ...

- Evalueren

De leerling kan een oordeel geven en dat oordeel onderbouwen aan de hand van criteria en standaarden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beargumenteren, beoordelen, bijsturen, evalueren, maken keuzes, reflecteren, ...

- Creëren

De leerling bedenkt een alternatieve hypothese of een eigen aanpak om een taak uit te voeren of maakt nieuwe, originele producten. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: produceren, zich creatief uitdrukken, ideeën genereren, creëren, ontwerpen, ...

## Status van een leerplandoel

- AEE = aanbieden / evalueren / eindverantwoordelijke

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en heeft de verplichting om dit leerplandoel mee te nemen in de evaluatie. Ingeval een AEE leerplandoel aan meerdere leraren/vakken is toegekend zal iedere leraar/vak dit leerplandoel binnen de eigen vakspecifieke context aanbieden en evalueren.

- AE = aanbieden / evalueren

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en komt samen met de eindverantwoordelijke(n) tot een gemeenschappelijke evaluatie van dit leerplandoel.

- A = aanbieden

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit met het oog op verankering van de kennis/vaardigheid/attitude zonder dit leerplandoel mee te nemen in de evaluatie. Evalueren kan enkel als de status van het leerplandoel in onderling overleg met de AEE verantwoordelijke wordt aangepast.

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op de voorbereiding van de opdracht

**BKU01**

**De leerlingen onderscheiden de verschillende fasen van het creatief proces.**

Kennis

De fasen van het creatief proces - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: analyseren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op de voorbereiding van de opdracht

**BKU02**

**De leerlingen plannen de eigen werkzaamheden in functie van timing of deadlines.**

Beheersingsniveau Bloom: analyseren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op de voorbereiding van de opdracht

**BKU03**

**De leerlingen exploreren de opdracht inhoudelijk en zo breed mogelijk.**

Beheersingsniveau Bloom: analyseren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op de voorbereiding van de opdracht

**BKU04**

**De leerlingen beheren de eigen documenten en materialen.**

Kennis

Structureren van het werkproces - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: toepassen



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op algemene, artistieke vaardigheden

**BKU05**

**De leerlingen selecteren doelgericht beeldmateriaal ter inspiratie van de eigen vormgeving.**

Kennis

Esthetica binnen het domein van de beeldende kunst

Geschiedenis van de beeldende kunst

Grote maatschappelijke en artistieke tendensen

Beheersingsniveau Bloom: analyseren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op algemene, artistieke vaardigheden

**BKU06**

**De leerlingen ontwikkelen een creatief concept in functie van een opdracht.**

Beheersingsniveau Bloom: creëren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op algemene, artistieke vaardigheden

**BKU07**

**De leerlingen genereren meerdere ideeën in functie van de opdracht.**

Beheersingsniveau Bloom: creëren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op algemene, artistieke vaardigheden

**BKU08**

**De leerlingen maken een beargumenteerde keuze.**

Beheersingsniveau Bloom: evalueren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op algemene, artistieke vaardigheden

**BKU09**

**De leerlingen werken een artistiek project of concept uit.**

Beheersingsniveau Bloom: creëren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op algemene, artistieke vaardigheden

**BKU10**

**De leerlingen combineren diverse beeld- en vormgevingselementen.**

Kennis

Beeld- en vormgevingselementen: kleur, vorm, lijn, compositie ... - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: creëren





AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op het realiseren van voorbereidende en uitvoerende taken voor de realisatie van plastische kunstwerken

**BKU11**

**De leerlingen onderzoeken diverse materialen, technieken en methodes.**

Kennis

Materialen specifiek voor het domein beeldende kunst

Technieken en methodes specifiek voor het domein beeldende kunst

Beheersingsniveau Bloom: analyseren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op het realiseren van voorbereidende en uitvoerende taken voor de realisatie van plastische kunstwerken

**BKU12**

**De leerlingen selecteren doelgericht diverse materialen, technieken en methodes.**

Kennis

Materialen specifiek voor het domein beeldende kunst

Technieken en methodes specifiek voor het domein beeldende kunst

Beheersingsniveau Bloom: analyseren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op het realiseren van voorbereidende en uitvoerende taken voor de realisatie van plastische kunstwerken

**BKU13**

**De leerlingen gebruiken diverse materialen, technieken en methodes.**

Kennis

Materialen specifiek voor het domein beeldende kunst

Technieken en methodes specifiek voor het domein beeldende kunst

Beheersingsniveau Bloom: toepassen



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op het realiseren van voorbereidende en uitvoerende taken voor de realisatie van plastische kunstwerken

**BKU14**

**De leerlingen gebruiken domeinspecifieke software in functie van een opdracht.**

Kennis

Gebruik van vormgevingssoftware

Beheersingsniveau Bloom: toepassen



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op het presenteren van plastische kunstwerken

**BKU15**

**De leerlingen presenteren (een) artistieke creatie(s).**

Kennis

Kanalen (groepstentoonstelling, solotentoonstelling, portfolio, online, ...) om met het werk naar buiten te treden

Verskillende contexten in beeldende kunsten (de sector, festivals, evenementen, wedstrijden, tentoonstellingen, ...)

Beheersingsniveau Bloom: toepassen



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op het presenteren van plastische kunstwerken

**BKU16**

**De leerlingen werken mee aan de organisatie van een tentoonstelling.**

Kennis

Kanalen (groepstentoonstelling, solotentoonstelling, portfolio, online, ...) om met het werk naar buiten te treden

Beheersingsniveau Bloom: toepassen



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op het presenteren van plastische kunstwerken

**BKU17**

**De leerlingen duiden de artistieke creatie en presentatie ervan in begeleidende teksten.**

Beheersingsniveau Bloom: toepassen



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Competenties gericht op de ontwikkeling van een eigen loopbaan

**BKU18**

**De leerlingen documenteren het eigen werk, de eigen artistieke ontwikkeling en oriënteren zich op de arbeidsmarkt in voorbereiding op de ontwikkeling van een eigen loopbaan.**

Beheersingsniveau Bloom: toepassen



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Generieke competenties

**GEC01**

**De leerlingen werken in een teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.**

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt in samenhang met een leerplandoel eigen aan de studierichting gerealiseerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Generieke competenties

**GEC02**

**De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.**

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt in samenhang met een leerplandoel eigen aan de studierichting gerealiseerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Generieke competenties

**GEC03**

**De leerlingen handelen economisch en duurzaam.**

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt in samenhang met een leerplandoel eigen aan de studierichting gerealiseerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Generieke competenties

**GEC04**

**De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.**

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt in samenhang met een leerplandoel eigen aan de studierichting gerealiseerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Vakattitudes

**VAT01**

**De leerlingen gaan respectvol om met anderen. ° (attitudinaal)**



AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 3DA

Vakattitudes

**VAT02**

**De leerlingen houden het werkoppervlak ordelijk en net. ° (attitudinaal)**



AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO\_DG\_DA

Wetenschapsdomein algemene doorstroomcompetenties

Generieke doorstroomcompetenties

**SV01.01**

**De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.**

Beheersingsniveau Bloom: analyseren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO\_DG\_DA

Wetenschapsdomein kunst en cultuur  
Artistieke expressie

**SV04.01**

**De leerlingen doorlopen een artistiek proces in functie van een creatie.**

Beheersingsniveau Bloom: creëren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO\_DG\_DA

Wetenschapsdomein kunst en cultuur  
Artistieke expressie

**SV04.02**

**De leerlingen creëren persoonlijk artistiek werk vanuit een artistieke taal met behulp van specifieke bouwstenen, technieken en materialen.**

Beheersingsniveau Bloom: creëren





AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO\_DG\_DA

Wetenschapsdomein kunst en cultuur  
Artistieke expressie

**SV04.03**

**De leerlingen zetten hun artistieke deskundigheid in voor een gemeenschappelijk project.**

Beheersingsniveau Bloom: toepassen



AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO\_DG\_DA

Wetenschapsdomein kunst en cultuur  
Artistieke expressie

**SV04.04**

**De leerlingen gaan in dialoog over elkaars artistiek proces, werk en presentatie aan de hand van afgesproken opdrachtgebonden criteria.**

Beheersingsniveau Bloom: creëren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO\_DG\_DA

Wetenschapsdomein kunst en cultuur  
Kunstbeschouwing

**SV04.05**

**De leerlingen analyseren kunstuitingen uit verschillende stromingen, periodes en westerse en niet-westerse samenlevingen om een kunsthistorisch referentiekader op te bouwen.**

Beheersingsniveau Bloom: analyseren



AEE: Leerplandoel specifieke vorming SPET | 3DO\_DG\_DA

Wetenschapsdomein kunst en cultuur  
Kunstbeschouwing\_Pakket uit kunstbeschouwing

**SV04.07**

**De leerlingen reflecteren vanuit meerdere perspectieven over de betekenis van kunst en kunstuitingen in diverse contexten.**

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

